

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Karolína Karalová**

Název diplomové práce: **Ochrana slabší strany při uzavírání smlouvy**

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu diplomové práce s jinými díly 4 %.

Autorka zvolila za téma své diplomové práce problematiku ochrany slabší strany při uzavírání smlouvy. Ochrana slabší strany je jedním z významných cílů občanského zákoníku a jeho dosažení sleduje občanský zákoník v řadě svých institutů. Do úpravy kontraktačního procesu se princip ochrany slabší strany významně promítá. Autorkou zvolené téma je tedy aktuální. Jednotlivým aspektům problematiky ochrany slabší strany je věnována poměrně rozsáhlá literatura a nyní i judikatura. Autorka se s literaturou věnovanou ochraně slabší strany i judikaturou dobře a s pochopením vypořádala.

Práce je členěna do čtyř kapitol. V první kapitole autorka vysvětluje zásady soukromého práva, o nichž uvádí, že kolidují se zásadou ochrany slabší strany, neboť považuje za důležité znát ideová východiska úpravy zvolené problematiky. Druhá kapitola je věnována kontraktačnímu procesu jako takovému, kde si autorka všímá postavení jednotlivých stran i nástrojů předcházejících vlastnímu procesu uzavírání smlouvy - předmluvní odpovědnosti a smlouvy o smlouvě budoucí. Ve třetí kapitole rozebírá některé instituty, jejichž cílem je ochrana slabší strany v souvislosti s kontraktačním procesem a řadí mezi ně lichevní smlouvy a neúměrné zkrácení. Do této kapitoly, byť jako samostatnou podkapitolu, zařazuje i nové řešení problematiky dětských dlužníků, které přinesla novela občanského zákoníku provedená zákonem č. 192/2021 Sb. Čtvrtá kapitola je věnována některým specifickým kontraktačnímu procesu, jako jsou smlouvy uzavírané adhezním způsobem a spotřebitelské smlouvy, a dále je popisováno postavení zaměstnance a ochrana

nájemce. Ke struktuře práce lze mít určité výhrady, např. proč je do třetí kapitoly nazvané „*Obecné instituty ochrany slabší strany a jejich východiska*“ zařazena právě subkapitola věnovaná dětským dlužníkům. Dále i čtvrtá kapitola vedle sebe řadí pracovněprávní úpravu, specifika kontraktačního procesu v občanském zákoníku a problematiku některých smluvních typů podle občanského zákoníku. Nicméně, problematika ochrany slabší strany je velice různorodá a právní úprava tuto různorodost respektuje či sleduje, proto nelze toto uspořádání práci vytknout jako chybu.

Práce je psána jasným a srozumitelným jazykem a s pochopením jednotlivých institutů, o nichž autorka píše. Autorka dobře pracuje s odbornou literaturou, z níž čerpá, a kvalifikovaně rozebírá soudní judikaturu. V závěrech přehledně shrnuje poznatky, k nimž dospěla.

Některým dílčím otázkou by bylo vhodné se věnovat při obhajobě práce a autorka by měla vyjádřit své stanovisko k názorům některých autorů, které interpretuje. Vhodné je vyjádřit se k následujícím úvahám:

Podkapitola 2.3 je věnována předmluvní odpovědnosti a autorka na str. 27 a 28 rozebírá názory na povahu úpravy předmluvní odpovědnosti a na možnost tuto odpovědnost nebo některé prvky odpovědnosti vyloučit, popřípadě smluvně upravit odchylně od zákona. Dobře rozebírá názory o kogentnosti úpravy předmluvní odpovědnosti a zmiňuje možnosti odchylné dohody o náhradě škody vzniklé v důsledku porušení principů předmluvního či smluvního vyjednávání. Bylo by vhodné, aby autorka přednesla a zdůvodnila vlastní názor i na tuto problematiku. V této souvislosti zasluhuje bližší vysvětlení úvaha na str. 28 týkající se zásady *contra proferentem*, jejího vztahu k předmluvní odpovědnosti a autorkou zmíněného přetékání (*spill over*) předmluvní odpovědnosti v následnou odpovědnost smluvní.

V souvislosti s ochranou zaměstnance jako slabší strany rozebírá autorka na str. 57 až 59 i otázku vztahu občanského zákoníku a zákoníku práce. Není ovšem zcela jasné, co autorka sleduje popisem názoru P. Bezoušky k možnostem přiznat zaměstnanci status spotřebitele. Při obhajobě by bylo třeba vyjasnit, zda autorka koncepci vztahu mezi zákoníkem práce resp. pracovněprávní úpravou a občanským zákoníkem odmítá, popřípadě, jak se staví k názoru P. Bezoušky, který na str. 59 rozebírá.

Jak bylo řečeno výše, uvedené poznámky jsou doporučeními pro diskusi o zpracovávané problematice. Práce je dobře a pečlivě zpracovaná, autorka jí prokázala znalost problematiky i dobrou orientaci v právním textu, jakož i schopnost právní texty i soudní judikaturu analyzovat výsledky své analýzy přednést v psaném textu.

Doporučuji tedy předloženou diplomovou práci k obhajobě s tím, že diskuse by se měla zaměřit na výše zmíněnou problematiku.

V Praze dne 29. 4. 2022

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.